

Γεωμια

Εωπος

Εωπος = Αγγλία

Φορολογία

αρχαιοτέτες

Ποικίλος ✓

Αδυναμία

δυναμισμό

Κ. Χαίμα Δ'ος

Εωπος

χειρουργία

επιτελέματα

βωμικαν

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ.

Ἐν τῷ «Χρόνῳ» ἐδημοσιεύθη τὸ ἔξῃς περὶ Κύπρου ἄρθρον· «Τὰ πράγματα τῆς Κύπρου δὲν ἐλκύουσι ζωηρῶς τὸ ἐνδιεφέρον τῶν Ἀγγλων, καίτοι ὑπάρχουσι λόγοι, ὧν ἕνεκεν δὲν ἔπρεπε νὰ διαφεύγῃσι δὴ τὴν προσοχήν. Ἀπεκτίσαμεν τὴν νῆσον ἐν ἔτει 1878 ὡς στρατιωτικὸν σταθμὸν, ἐπὶ τινι δὲ χρόνον πάντες ἐφαίνοντο κατευχαριστημένοι ἐκ τῆς νέας κτήσεως. Συνεφωνήσαμεν ν' ἀποτίνωμεν εἰς τὸν Σουλτάνον ποσὸν, ἐπερ ἐπωράθη λίαν ὑπέρογκον, ἐξακολουθοῦμεν δ' ἀπὸ δέκα εἰσὼν καταβάλλοντες τακτικῶς τὸ ποσὸν τοῦτο. Μέχρι τοῦδε μικρὸν ἐχρησίμευσεν ἡ κατοχή, ἐπειδὴ δὴ μὴ κατὰ μέσον ὅρον καταβέβλομεν ὑπὲρ αὐτῆς ἀνὰ πᾶν ἔτος περὶ τὰς τριᾶκοντα χιλιάδας λιρῶν, ὅσον νὰ ὑποτεθῇ εἰς τὰ ὑπουργεία, ἅτινα διεδέχθησαν ἀλλήλα ἀπὸ τοῦ 1878, κρίνουσι τὴν κτήσιν ἀνταξίαν τῆς θυσίας. Ἡ θέσις τῆς Κύπρου ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς παγκοσμίου ἡμερώσεως δὲν εἶνε ἀνεπιφανής. Κειμένη εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἐνώσεως τῶν τριῶν μεγάλων πολιτισμῶν τοῦ ἀρχαίου κόσμου, τοῦ τῆς Ἑλλάδος, τοῦ τῆς Αἰγύπτου καὶ τοῦ τῆς

Ἀσίας, σώζουσα δ' ἀναρίθμητα ἔχνη καὶ λείψανα τοῦ κατὰ τοὺς προϊστορικοῦς, κλασικοῦ καὶ μεσαιωνικοῦ χρόνου βίου, ἡ νῆσος παρέχει εὐρὺ σταθμὸν εἰς ἀρχαιολογικὰς ἐρεῖνας, ὧν ἐπελήφθη ἤδη ἡ ἐξωτικὴ πρωτοβουλία. Αἱ ἀνασκαφαί, αἱ ἐπιχειρήσαντες εἰς τῆς Βρετανικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν ἐπὶ τῆς θέσεως, ἐνθα ἔκειτο ὁ ναὸς τῆς Περσίδος Ἀφροδίτης, ἡ γαγονεῖς φῶς ἐρείπια ἀρκοῦντα, δὴ πῶ. ὁρίσθη εἰς τὰ καθέλου ὁρμηθεῖς τῆς οἰκοδόμητος. Ἐπιγραφὰς εὐρέθησαν περὶ τὰς 150, εὐρέθησαν δὲ καὶ τινι καλλιτεχνήματα, ἐν οἷς μαρμαρίνη κεφαλὴ παιδὸς ἀρίστης ἑλληνικῆς τέχνης. Ἐν γένει τὰ πορίσματα τῶν ἀνασκαφῶν ὑπῆρξαν τοσοῦτον ἐνθαρρυντικὰ, ὥστε χώρα πλουσίαι οἷα ἡ Ἀγγλία δὲν θὰ ἐπιτρέψῃ νὰ διακοπῶσιν ἕνεκεν ἐλλείψεως χρημάτων.

Φωνή τῆς Κύπρου

1)13/10/1888

Καὶ ταῦτα μὲν ἰνδιαφέρουσι τοὺς εὐπό-
ρους ἔραστὰς τῆς ἀρχαίας τέχνης. Ἀλ-
λὰ καὶ ἐξ ἄλλης ἀπόψεως τὰ πράγματα
τῆς Κύπρου εἶνε ἄξια τῆς προσοχῆς τῶν
Ἀγγλῶν φορολογουμένων. Ἡ οἰκονομι-
κὴ κατάστασις τῆς νήσου εἶνε, τὸ γε-
νὸν ἔχον, ἥκιστα εὐχέριστος. Ὅτι ἀπορᾷ
τὰ ἐπὶ τόπου ἔσοδα καὶ τὰ ἔξωδα, οὐ μόν-
ον ὑπάρχει ἰσοζύγιον, ἀλλ' ἀπομένει καὶ
σπουδαῖον περίσσευμα. Ἐν συνόλῳ, κατὰ
τὴν δεκαετὴ ἀγγλικὴν διαχειρίσιν, εἰσι-
πράχθησαν λ. στ. 1,672,426· ἰδαπκ-
νήθησαν δὲ 1,127,579. Ἀπελείφθη λοι-
πὸν περίσσευμα ἐκ λ. στ. 554,847.
Ἀλλ' ὁ φόρος τῆς ὑποτελείας ἀπορροφᾷ
92,000 λ. στ. κατ' ἔτος, ἵνα δ' ἐπαρ-
κίση εἰς τὸ βάρος τοῦτο ἡ νήσος, ἰδέη-
σε νὰ προσέλθῃ ἀρωγὴ· ἡ ἀγγλικὴ κυ-
βέρνησις, καταβέβλοῦσα ἐν ὅλῳ λ. στ.
294,000. Προστιθεμένου τοῦ ποσοῦ τού-
του, αἱ ὑλικάι πρόσοδοι τῆς νήσου ἐν μιᾷ
δεκαετίᾳ ἀνέρχονται εἰς 1,966,426.
Κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα ἰδαπκνήθησαν,
ἐπὶ τόπου 1,127,579 καὶ εἰς ἄλλον τῇ
Π.λ.η 893,750, ἦτοι ἐν ὅλῳ 2,021,
329. Ἀπέμεινε λοιπὸν ἔλλειμμα ἐκ 54,
903 λ. στ. Τὸ εὐκρινὲς συμπέρασμα εἶνα-
δι, ἐν ὧ αἱ πρόσοδοι τῆς νήσου κατὶλι-
πον ἐν μιᾷ δεκαετίᾳ περίσσευμα ἐκ 544,
000 λ. στ., ὁ φόρος τῆς ὑποτελείας
ἀπερρέφῃσιν 893,000, ἐξ ὧν 294,000·
κατέβαλε τὸ ἀγγλικὸν τριμεῖον. Ἐν ὅλῳ

λαίς λέξεσιν ἡ Κύπρος ἠγόρασεν ἀντὶ
600 χιλιάδων λιγῶν τὸ προνόμιον τοῦ
κυβερνᾶσθαι ἐπὶ δέκα ἔτη ὑπὸ τῆς Ἀγ-
γλίας. Ἐφέτος τὸ εἰς 31,466 λ. στ.
δρισθὲν περίσσευμα ἐλαττοῦται τοῦ μέ-
σου ὅρου, διότι ἡ Κύπρος ὑπέφερε δεινῶς
ἐξ ἀνομοδρίας, ἥτις ἐν τισὶ μὲν διαμερί-
σμασι κατέστησεν ἀναγκαῖα ἔκτακτα μέ-
τρα ἀνακουφίσεως, ἀλλαχού δὲ ἐπήνεγ-
κεν αὐξήσιν τῶν ἀγροτικῶν ἐγκλημάτων,
συνεπενεγκοῦσαν αὐξήσιν τῶν ἀτυνομι-
κῶν καὶ δικαστικῶν δαπανῶν. Ὁ ἀρ-
μοστής Σίρ Βούλσους ἐκρίνεν ἀπαραίτη-

τον νά καταβάλῃ ἡ Ἀγγλία ἐξ μυριά-
δα λιρῶν, ἵνα ἐπιτευχθῇ ἰσοζύγιον καί
ἐξοφληθῇ ὁ φόρος τῆς ὑποτελείας. Ἀλ-
λὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, πα-
ρὰ τὴν σύστασιν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἀ-
ποικιῶν, ἤρνηθη νά διαθέσῃ πλεόνα-
σιν τριςμυρίων λιρῶν, ἐξέφρασε δὲ τὴν
ἐλπίδα εἶναι «δι' ἐπιμελεστοῦς διαχειρί-
σεως τῶν πέρων τῆς νήσου, διὰ προσκαί-
ρου χρησιμοποίησεως τῶν παρακτινη-
κῶν καὶ δι' ἄλλων συνδυασμῶν, ἐπὶ πᾶσι
οἷ δι' εὐσταθοῦς περιστολῆς τῶν δαπα-
νῶν, καὶ ἰδίᾳ δι' ἐλαττώσεως τῶν
ὑπερβαίνοντων ποσῶν τι μισθῶν», θὰ
ἀποκαταστή τὸ ἰσοζύγιον. Ὁ λόρδος
Κνούτσερφορντ ἀπεκρίθη εἰς καταβάλλεται
μὲν πᾶσα προσπάθεια πρὸς περιστολὴν
τῶν δαπανῶν, εἰς ὅμως ἡ ἐλάττωσις τῶν
μισθῶν κεῖται ἐκτὸς συζητήσεως, τοῦτο
δὲ χάριν τῆς δημοσίας πίστεως, «διότι
πολλοὶ τῶν ὑπαλλήλων κατέλιπον ἐτί-
ρους κλάδους τῆς ὑπηρεσίας, ἵνα ὑπηρε-
τήσωσιν ἐν Κύπρῳ». Τὸ ἐπιχείρημα ἐ-
φάνετο ἀκαταμάχητον· ἀλλ' ὁ ἐπὶ τῶν
οἰκονομικῶν ὑπουργός ἀνταπήντησεν
ἀλλοεκάτως εἰς, «εἴαν ἡ πρόσκαιρος ἐλάτ-
τωσις τοῦ μισθοῦ ἐκληφθῇ ὡς φορολογία,
εἰς τὴν τυχαίαν ταύτην περιπέτειαν ὑπό-
κινεται πάντες οἱ ὑπάλληλοι, ἐν Κύπρῳ
ἢ ἄλλαχοῦ». Ἐν ἄλλαις λέξεσι τὸ ὑ-
πουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν φρονεῖ εἰς οὐ-
δὲν ἔχει τὸ ἀδίκον ἢ αὐθαίρετος ἐλάττω-
σις μισθῶν προσυμπεφωνημένων, τὸν κα-
τάφωρον δὲ τοῦτον σφετερισμὸν δὲν θεω-
ρεῖ ὡς ἀθέτησιν τῶν ἔρων τῆς δημοσίας
ἠθικῆς, διότι πρόκειται περὶ φορολογίας!
Ἄφορ οὕτω κρίνει Ἀγγλος ὑπουργός, οὐ-
δὲν ἄπορον, εἴαν τὰ αἰρετὰ μέλη τοῦ Νο-
μοθετικοῦ Συμβουλίου τῆς Κύπρου προ-
επάθησαν νά ἐλαττώσῃ τοὺς μισθοὺς
πάντων τῶν Ἀγγλῶν ὑπαλλήλων. Ὁ
ἀρμολὴς ἐξήντισται τότε· ἀλλ' εἴαν γί-

νωσι δεχται αι θεωριαι του υπουργείου των οικονομικών, η διαγωγή των Κυπρίων ην, ου μόνον νόμιμος, αλλά και εις ακρον πατριωτική. Κατ' ούτοις πιστεύεται ότι αι δαπάναι της δημοσίας υπηρεσίας εν Κύπρω εινε δεκτικαί σπουδαίας ελαττώσεως, εν διακοινώσει δ' από 3 Αυγούστου 1888 ο λόρδος Κενύτσφορντ άγγέλλει ότι, κατὰ τήν προσελή χηρείαν της θέσεως. ο μισθος του άμουστου θα

ελαττωθη από 4000 λ. εις 2000, ο δε του γραμματέως της επικρατείας από 1200 εις 800, θα εφαιρμοσθη δ' εν πᾶσι τοις κλάδοις της υπηρεσίας αυστηρατάτη οίκονομία. Τοῦτο εἶνε βεβίως ἀναγκαιότατον· συζητητέον ὅμως ἀν' ἐπιεικῶς πολιτευόμεθα πρὸς τοὺς Κυπρίους, ἐπιβάλλοντες αὐτοῖς τὸ μέγιστον μέρος τοῦ καταθλιπτικωτάτου φόρου της ὑποτελείας. Οὐδεὶς ἀρνεῖται ὅτι ἡ Κύπρος ὠρελήθη μάχῳ τεθεῖσα ὑπὸ ἀγγλικήν διαχείρησιν. Παρέσχομεν αὐτῇ, ὡς ὠμολόγησεν ὁ Κ. Χαϊκᾶλης, τὸ ἀνεκτίμητον πλεονέκτημα ἀδιαφθέρου καὶ ἀμερολήπτου δικαιοσύνης, ἀπηλλάχμεν δ' αὐτὴν της μάστιγος τῶν ἀκρίδων. Ἀλλὰ τὸ ἀντίτιμον ἀπέτισαν οἱ Κύπριοι ἄξίως. Κατέβαλον ἡμῖς ἑκατομμύριον λιρῶν ἐντὸς δέκα ἐτῶν, ἐάν δ' ὑπεριχύσῃ ἡ γνώμη τοῦ ὑπουργείου τῶν οικονομικῶν, θὰ καταβάλωσιν ἔτι πλείονα ἐν τῷ μέλλοντι. Καὶ ὅμως, ἐάν πράττωμεν πίστιν εἰς τὸν Κ. Χαϊκᾶλλον, αἱ πρὸ δεκαετίας εὐέλπιδες προσδοκίαι βιομηχανικῆς καὶ γεωργικῆς ἀναπτύξεως δὲν ἐπληρώθησαν, οὐδ' εἶνε πιθανόν νὰ πληρωθῶσιν, ἐρ' ὅσον ὁ φόρος της ὑποτελείας ἀπορροφᾷ τὸ καθαρώτερον μέρος τῶν προσόδων καὶ τὸ θησαυροφυλάκιον τρέφει ἰδιαιτέρας θεωρίας περὶ φορολογικῶν περιπετειῶν. Τὸ ἐνέσθες

σύστημα, καθ' ὃ τὸ ἐξ Ἀγγλίας βοηθή-
μα ἐξαρτᾶται. ἐκ τῶν ταλαντευομένων
ἀνγκῶν τῆς ἐπιτοπίας διαχειρίσεως, δὲν
εἶνε εὐχάριστον. Ἐάν εἶνε δίκαιον νὰ φέ-
ρῃ ἡ χώρα αὕτη ἐν μέρος τοῦ ἐπικυβοῦ-
σάου τῆς ὑποτέλειας, τὸ ποσοστὸν κα-
λὸν εἶνε νὰ ὀρισθῇ ἀναλλοιώτως καὶ ἐν
ἐλευθερίῳ πνεύματι. Τὴν Κύπρον κατέ-
χομεν χάριν ἰδίων ἡμῶν σκοπῶν, πρὸς
τοὺς σκοποὺς δὲ τούτους δεόν νὰ ὦσιν
ἀνάλογοι αἱ θυσίαι. Ἐάν ἐπὶ ῥαχέτι διαρ-
χῆς τις συμφωνία, τὰ περισσεύματα, ἃ-
τινα θὰ ἐπαυγάζοντο δι' ἀγαθῆς δια-
χειρήσεως, θὰ διετίθεντο πρὸς ἐλάττωσιν
φόρων, ἢ ἀνάπτυξιν τῶν βιομηχανικῶν
καὶ γεωργικῶν πόρων τῆς νήσου, ἐνῶ νῦν
χρησιμεύουσιν εἰς ἐλάττωσιν τοῦ βοηθή-
ματος, ὡφελούντα μόνον τὸ ἀγγλικὸν θη-
σαυροφυλάκιον. Ὑπὸ τοὺς ἐνεστώτας ὀ-
ρους, τηροῦμεν μὲν τὴν ἡσυχίαν καὶ ἀπο-
νέμομεν ἀμερόληπτον δικαιοσύνην, δὲν
δυνάμεθα ἔτι ν' ἀποδώσωμεν εἰς τὴν
νῆσον τὴν ἀρχαίαν εὐημερίαν καὶ εὐφρο-
σίαν.